

mai bună calitate. Două apariții de haz autentice, în portrete cu tușă mai groasă, dar de bun-gust, au Stela Furcovici-Găspărel și, mai ales, Puiu Neagu.

Privită cu ochiul exigenței maxime, raportată la valoarea generală a spectacolului contemporan, reprezentarea turdeană cu piesa *Chirița în provincie* este, s-o spunem fără ocolișuri, modestă. Dar este necesară și se dovedește utilă în răspîndirea valorilor clasice, ca ilustrare, dacă vreți, a lecțiilor despre literatura română, ilustrare — cum am putut verifica — foarte bine primită de spectatori de vîrstă școlară și de părinții lor. Cu meritul respectului pentru munca lor, cu virtutea modestiei, interpretii din colectivul turdean însoțesc fericit strădaniile fratelui mai vîrstnic, Naționalul clujean, activitatea lor în zona geografică dovedindu-se complementară.

Virgil Munteanu

TEATRUL DRAMATIC DIN GALAȚI

VIFORUL

de Barbu Șt. Delavrancea

Data premierei: 1 octombrie 1977.

Regia: NICOLAE SCARLAT. Scenografia: DAN JITIANU. Ilustrația muzicală: ANA MARIA UNGU-REANU.

Distribuția: ȘTEFAN HAGIMĂ (Ștefăniță Vodă); DIMITRIE BITANG (Luca Arbore); MARCEL HIRJOGHE (Logofătul Troțușanu); ALEXANDRU NĂSTASE (Vornicul Carabău); LUCIAN TEMELIE (Postelnicul Cosma Șearpe, Episcopul); GHEORGHE V. GHEORGHE (Vistiernicul Ieremia); GRIG DRISTARU (Pircălabul Petrică); LEONARD CALEA (Pircălabul Condrea); VLAD VASILIU (Pircălabul Balos); FLORIN DUMBRAVĂ (Spătarul Hrană); EUGEN POPESCU COSMIN (Comisul Toma Cățeleanu); ȘERBAN BOGDAN (biv. Vel Logofătul Iase, Toader); AURELIAN GEORGESCU (biv. Vel Postelnicul Luca Cirje, Nichita); RADU GHEORGHE JIPA (Cătălin); MITICA IANCU (Mogirdici); DAN ANDREI BUBULICI (Tușulea Moghilă); IOANA CITTA BĂCIU (Doamna Tana); STELA POPESCU TEMELIE (Oana); CARMEN MARIA STRUJAC (Contele Irmsky); LENI ȘTEFĂNESCU (Niculina).

Cu reprezentarea *Viforului*, Teatrul din Galați readuce în discuție unul dintre cele mai controversate texte ale dramaturgiei noastre clasice. Multe lănci au fost rupte pentru sau împotriva celei de-a doua piese a trilogiei lui Delavrancea; comentatorii ei, la data premierei și în anii ce au urmat, au contestat sau au susținut dreptul scriitorului de a modifica datele istoriei, au definit piesa ca pe „una dintre operele mari ale literaturii noastre” (Nicolae Iorga), au considerat-o „cea mai teatrală” creație a lui Delavrancea (Liviu Rebreanu) sau, dimpotrivă, au acuzat-o de „nesuferită afectare” (George Călinescu), de o foarte proastă construcție a personajelor (Mihail Dragomirescu) ori, cum este cazul lui Harie Chendi, au respins-o cu totul, fără drept de apel.

Se știe că portretul eroului principal, ca domn imatur, de o cruzime mergînd pînă la patologic, mareat de un complex de inferioritate față de bunicul său, Ștefan cel Mare, nu corespunde realității, după cum nici boierii, în frunte cu Luca Arbore, prezența ca pilde de patriotism, ca victime inocente ale unui voievod scelerat, nu se împacă exact cu adevărul istoric. În ultimii ani — pornindu-se de la textul lui Delavrancea — s-a încercat, scenic, o reabilitare, potrivită cu adevărul istoric, a lui Ștefăniță, o restabilire a termenilor reali ai conflictului său cu boierii. O tentativă în acest sens, nu lipsită de merite, a făcut Constantin Dinischiotu, cu spectacolul montat acum cîțiva ani, la Pitești, a repetat-o Ioan Ieremia, la Timișoara; o asemenea încercare ne propune Nicolae Scarlat, în prezenta stagiune, în montarea de la Teatrul din Galați.

Un punct de pornire excelent, în această direcție, îl constituie cadrul scenografic semnat de Dan Jitianu. Pereți reci, cenușii, formînd nesfîrșite coridoare, numeroase uși, în permanentă mișcare, prin care se strecoară, ca niște umbre, siluetele celor care ascultă, care spionează. Ștefăniță nu este, deci, înconjurat de boierii cinstiți, ce-și exprimă fără ascunziș gîndurile, ci de conspiratori care înțeleg să facă o politică a lor, nu a țării, nu a domnului. În aceleași culori cu decorul sînt concepute costumele boierilor; aceștia, drapați în cenușiu, formează un ansamblu, un bloc amenințător.

Regizorul Nicolae Scarlat a eliminat din text elementele de ordin patologic în configurarea eroului (accesul de epilepsie, de pildă), a reconsiderat, în termenii amintiți, relația dintre domn și boieri, privindu-i pe aceștia uniți în hotărîrea de a governa ei, conform interesului lor, și în continuare, după ce Ștefăniță a ajuns la vîrsta majoratului. Spectacolul, în general, bine direcționat, păcătuiește, însă, prin inconsecvență: pune accentul pe conflictul de idei, pe înfruntarea politică, dar nu rezistă tentației — de coloratură estradistică — de a aduce un urs în scenă (textul preciza că ursul „mormăie și s-apropie”, nu că saltă vesel printre inter-

Ștefăniță (Ștefan Hagimă), în fața boierilor conspiratori

preți); Ștefăniță, după cum spuneam, este privit nu ca un despot setos de sînge, ci ca un continuator al politicii lui Ștefan cel Mare, în efortul de centralizare a puterii în stat; dar se accentuează mult starea sa de permanentă și, adesea, excesivă nervozitate; grupul boierilor este privit ca o prezență ostilă, primejdioasă, dar unul dintre aceștia, vistiernicul Sima (jucat de Gheorghe V. Gheorghe), este tratat (fără legătură cu textul) în cheia comediei, devenind un bătrînel surd, amuzant și inofensiv.

Rolul dificil (cu atât mai dificil cu cît presupune o reconsiderare a datelor furnizate de text) al lui Ștefăniță a fost încredințat, într-o bună idee de distribuție, unui foarte tânăr actor, Ștefan Hagimă. Nu lipsită de neîmpliniri, de unele exagerări — unele ținînd de concepția regizorală — interpretarea se recomandă, totuși, prin siguranța liniilor de contur, prin trăirea vie, „în forță”, a patimii care-l animă pe voievodul prea grabnic înălțurat din luptă.

În noua optică asupra piesei, „Moghilă”, interpretat de Dan Andrei Bubulici, nu mai este complicele, ci tovarășul de nădejde al domnului, nu mai e unealtă a crimei, ci armă care pedepsește; deosebire de esență, pe care actorul o intuiește și o redă cu expresivă sobrietate. Neașteptată este distribuția lui Dimitrie Bitang, actor de comedie prin excelență, în rolul lui Luca Arbore; neașteptată, însă justificată de realizarea unui Arbore așezat, cu vorbă înțeleaptă, dar cu un fond de duritate, cu îndrîjirea reținută, dar puternică, a marelui feudal în conflict cu tronul. Un rol de un comic colorat, prea colorat, realizează Mitică Iancu; o bună schiță umoristică (în măsura în care se acceptă această dimensiune a rolului) se datorează lui Gheorghe V. Gheorghe. Mai notăm, din foarte numeroasa distribuție, pe Ioana Citta Baciu, în rolul unei doamne Tana cam monocorde, și pe Stela Popescu Temelie, a cărei Oană este mai mult plîngăreață decît dramatică.

Cristina Constantiniu-Dumitrescu

TEATRUL MIC

OMUL - CONTINUAȚI SĂ PUNEȚI ÎNTREBĂRI

spectacol de poezie

Data premierei: 4 octombrie 1977.

Scenariu: ADA D'ALBON. Regia: LAURENȚIU AZIMIOARA. Scenografia: MIHAI MĂDESCU. Muzica: CORNELIU CEZAR. Coregrafia: ADINA CEZAR.

Distribuția: LEOPOLDINA BĂLANUȚĂ, DAN CONDURACHE, MIHAI DINVALE, ILEANA DUNĂREANU, DOINA FĂGADARU, CARMEN GALIN, MONICA GHIUȚĂ, TATIANA IEKEL, PETRE MORARU, LUCIAN MUSCUREL, PAPII PANDURU, IOANA PAVELESCU, ELENA POP, MITICĂ POPESCU, MAGDA POPOVICI, VASILE PUPEZA, DOINA ȘERBAN, ANDI ȘTEFANESCU.

Stagiunea Teatrului Mic a debutat cu recitalul Leopoldinei Bălanuță, *Meșterul Manole*, distins cu Premiul I la prima ediție a Festivalului „Cîntarea României”. Iată că, în zilele premergătoare lansării celei de-a doua ediții a Festivalului, Teatrul Mic ne-a invitat la un nou spectacol de poezie: *Omul — continuați să puneți întrebări*.